

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

**Aanwijzingen voor de regelgeving van de Koninklijke
Notariële Beroepsorganisatie**

december 2015

Aanwijzingen voor de regelgeving van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Inleiding

Deze Aanwijzingen voor de regelgeving van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie vormen een sterk verkort uittreksel en een bewerking van de 347 Aanwijzingen voor de regelgeving die de regering publiceert. Laatstgenoemde aanwijzingen hebben betrekking op regelingen die onder ministeriële verantwoordelijkheid tot stand komen en kunnen anderen niet binden. Niettemin wordt het van belang gevonden dat zelfstandige bestuursorganen die betrokken zijn bij de opstelling van regelingen of advisering daarover, rekening houden met de aanwijzingen. Zo zijn zij ook nuttig voor degenen die betrokken zijn bij de totstandkoming van regelgeving van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie.

December 2015

Deel 1: Verordeningen

Het beleid wordt voorbereid in een beleids- of discussienota.

De nota behandelt de volgende vragen.

1. Wat willen we bereiken?
2. Op welke manieren kan dat?
3. Is een verordening de beste manier?
4. Handhaving: tuchtrechtelijk, bestuursrechtelijk?
5. Wat zijn de kosten?
6. Zijn er neveneffecten?

Aanwijzing 2

Deze nota wordt in discussie gebracht.

De nota wordt besproken:

- in de desbetreffende portefeuille(s)
- in het bestuur
- met achterban: eventuele Issuegroepen, adviescommissies, ringen, ringbesturen, ledenraad
- eventueel artikelen in Notariaat Magazine
- (eventueel) met buitenstaanders: zusterorganisaties, onderwijsinstanties, banken e.d.
- (eventueel) oriënterend met het ministerie van Veiligheid en Justitie en andere ministeries.

Aanwijzing 3

Tot het tot stand brengen van een nieuwe verordening wordt alleen besloten, indien de noodzaak daarvan is komen vast te staan.

Aanwijzing 4

1. Tot het tot stand brengen van een verordening wordt alleen besloten nadat is nagegaan of in voldoende mate handhaving te realiseren valt.
2. Hierbij wordt onderzocht of handhaving langs bestuursrechtelijke, tuchtrechtelijke, dan wel op andere wijze kan plaatsvinden.

Aanwijzing 5

Bij de keuze voor een bepaalde regeling wordt gestreefd naar zo beperkt mogelijke lasten voor het notariaat en andere belanghebbenden en voor de KNB.

Aanwijzing 6

Bij het ontwerpen van verordeningen wordt onderzocht welke hogere regels de vrijheid van regeling ten aanzien van het betrokken onderwerp hebben ingeperkt.

Toelichting: het kan gaan om internationale of communautaire regels (Europese regelgeving), rechtsbeginselen zoals het rechtszekerheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel en natuurlijk de Wet op het notarisambt. De Wet op het notarisambt bevat de volgende uitgangspunten:

- verordeningen worden slechts vastgesteld m.b.t. onderwerpen waarvan de Wet op het notarisambt regeling of nadere regeling bij verordening voorschrijft (art. 89, eerste lid);
- verordeningen bevatten geen verplichtingen of voorschriften die niet strikt noodzakelijk zijn voor verwezenlijking van het doel dat met de verordening wordt beoogd en beperken niet onnodig de marktwerking (art. 89, tweede lid);
- verordeningen mogen niet in strijd zijn met het recht of het algemeen belang (art. 91, eerste lid, Wna);
- de verordeningen zijn slechts verbindend voor de leden en organen van de KNB (art. 89, vierde lid).

Aanwijzing 7

1. Wijziging of intrekking van een verordening geschiedt door een verordening.
2. Bij vervanging van een verordening door een nieuwe verordening wordt de oude verordening uitdrukkelijk ingetrokken.
3. Een verordening vervalt automatisch door de hogere voorziening in het desbetreffende onderwerp.

Toelichting: Volgens Aanwijzingen voor de regelgeving 223, respectievelijk 240, geschiedt wijziging respectievelijk intrekking van een regeling door een regeling van gelijke orde. Aanwijzing 224 bepaalt dat indien het voornemen bestaat in een regeling een omvangrijke wijziging aan te brengen, wordt overwogen de regeling in te trekken en een nieuwe regeling vast te stellen.

Nuttige taalkundige aanwijzingen zijn nog de volgende.

Aanwijzing 231

Bij wijziging van een bepaling wordt ten minste een gehele lees- of begripseenheid vervangen door een nieuwe lees- of begripseenheid.

Aanwijzing 232

Het beëindigen van de gelding van een gehele regeling wordt aangeduid met het werkwoord 'intrekken', het schrappen van een artikel of ander onderdeel van een regeling met het werkwoord 'vervallen'.

Aanwijzing 233

1. Vervanging van een tekst in een regeling wordt vorm gegeven met de uitdrukking 'wordt vervangen door', of, voor zover dit taalkundig mogelijk is, met de uitdrukking 'komt te luiden'.

Aanwijzing 8

De portefeuille stelt, eventueel in samenwerking met een issuegroep, een ontwerp-verordening op met de volgende bestanddelen:

- opschrift;
- aanhef;
- considerans;
- begripsbepalingen;
- lichaam;
- zo nodig, een delegatiebepaling aan het bestuur van de KNB ex artikel 89, vijfde lid Wna;
- zo nodig, een beroepsbepaling;
- een bepaling over de datum van inwerkingtreding;
- zo nodig, een overgangsbepaling;
- een citeertitel.

Voorbeeld

Stageverordening;

De ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie KNB;
Overwegende dat het gewenst is regelen te stellen met betrekking tot de verplichtingen van de notaris en de kandidaat-notaris gedurende de stage;
Gelet op artikel 31, tweede lid, Wet op het notarisambt;

Gezien het ontwerp van het bestuur met bijbehorende toelichting;

Gezien de adviezen van de Kamers voor het Notariaat;

Gezien de adviezen van de ringen;

Artikel

(enzovoort)

Artikel

Het bestuur van de KNB is bevoegd om met betrekking tot de in deze verordening behandelde onderwerpen nadere regels te geven. Over het onderwerp daarvan wordt de ledenraad geraadpleegd. De regels worden zo spoedig mogelijk na vaststelling ter kennis van het ministerie van Veiligheid en Justitie gebracht.

Artikel

Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2000 of zoveel later als de termijn van tien dagen na publicatie in de Staatscourant, genoemd in artikel 91, tweede lid van de Wet op het notarisambt is verstreken.

Artikel

Deze verordening wordt aangehaald als Stageverordening.

Aanwijzing 9

De datum van inwerkingtreding van een verordening wordt als volgt geregeld:

- opname in de verordening zelf, of
- de eerste dag van de tweede maand na die van de dag van bekendmaking, met dien verstande dat tussen de dag van de bekendmaking en die van de inwerkingtreding tien dagen moeten liggen.

Toelichting: Aldus bepaalt art. 91 Wna.

Aanwijzing 10

Een verordening wordt voorzien van een memorie van toelichting. Deze bevat in elk geval de doelstellingen die worden nagestreefd, de te verwachten (neven)effecten en de uitvoerings- en handhavingsaspecten. De toelichting wordt niet gebruikt voor het stellen van nadere regels.

Aanwijzing 11

Raadpleging van de Aanwijzingen voor de regelgeving wordt aanbevolen.

Toelichting: Dit zijn praktijkvoorschriften voor ontwerpers van regelingen van de rijksoverheid, die het Ministerie van Veiligheid en Justitie sinds 1993 vaststelt en publiceert. Een exemplaar is te vinden in de bibliotheek van de KNB onder de code STA.0.9.

Let bijvoorbeeld op de volgende aanwijzingen.

Aanwijzing 82

1. Met de uitdrukking "genoemd" wordt verwezen naar bepaalde personen of zaken die met name worden aangeduid.
2. Met de aanduiding "bedoeld" wordt verwezen naar bepaalde personen of zaken die in algemene of omschrijvende zin worden aangeduid.
3. De aanduiding "als bedoeld" wordt gebruikt, indien het voorafgaande begrip een onbepaald lidwoord of geen lidwoord heeft.

Voorbeelden

- de organen, genoemd in artikel 5, (met komma's);
- de omstandigheden, bedoeld in artikel 8, (met komma's);
- een aantekening als bedoeld in artikel 15 (zonder komma's).

Aanwijzing 83

1. De uitdrukking "is van toepassing" wordt gebruikt, indien de bepaling waarnaar wordt verwezen, letterlijk kan worden toegepast.
2. De uitdrukking "is van overeenkomstige toepassing" wordt gebruikt, indien de bepaling waarnaar wordt verwezen, niet geheel letterlijk kan

worden toegepast, maar misverstand over de toe te passen tekst uitgesloten is.

3. De uitdrukking "is van toepassing, met dien verstande dat ..." wordt gebruikt, indien de bepaling waarnaar wordt verwezen, gedeeltelijk of met wijziging van bepaalde onderdelen moet worden toegepast.

Aanwijzing 53

Voorschriften worden, tenzij dit onvermijdelijk is, niet met behulp van de werkwoorden "moeten" of "dienen" geformuleerd.

Toelichting: Dus bijvoorbeeld niet: "Het verzoekschrift dient te worden gemotiveerd", maar "Het verzoekschrift wordt gemotiveerd".

Aanwijzing 62

In plaats van "indien en voor zover" wordt de uitdrukking "voor zover" gebruikt.

Aanwijzing 63

Het gebruik van de uitdrukking "en/of" blijft achterwege.

Toelichting: indien in een opsomming van gevallen "of" wordt gebruikt, is daaronder mede begrepen de situatie dat meer dan een van de genoemde gevallen zich tegelijk voordoen.

Aanwijzing 64

Volzinnen of zinsneden worden niet tussen haakjes geplaatst.

Toelichting: plaatsing van volzinnen of zinsdelen tussen haakjes leidt tot onduidelijkheden in de regelgeving. Wel kan dit aanvaardbaar zijn, als het een enkel woord betreft. Zie bijvoorbeeld artikel 70 Grondwet.

Aanwijzing 65

Het einde van een periode of reeks wordt aangeduid met de uitdrukking "tot en met".

Voorbeeld

De artikelen 5 tot en met 10 zijn van overeenkomstige toepassing.

Aanwijzing 12

Het voorstel van een verordening wordt, met een toelichting ten minste twee maanden vóór de dag waarop de ledenraad daarover beraadslaagt ter kennis gebracht van de leden van elke ring. (Artikel 90 Wna)

Alvorens een ontwerp-verordening bij de ledenraad in te dienen kan het bestuur de kamers voor het notariaat uitnodigen hun oordeel kenbaar te maken. (Artikel 89, derde lid, Wna).

Over een ontwerp voor een verordening wint de KNB het advies in van het Bureau Financieel Toezicht (artikel 89, derde lid, Wna)

Het ontwerp kan voorts worden toegestuurd en worden besproken met allen die de beleidsnota hebben ontvangen.

Aanwijzing 13

Het bestuur van de ring brengt, na raadpleging van de leden, zijn advies omtrent het voorstel ten minste drie weken vóór de dag waarop daarover wordt beraadslaagd ter kennis van de ledenraad. (Artikel 90 Wna)

Toelichting: Dit gebeurt door tussenkomst van het bureau van de KNB, dat de commentaren, al dan niet samengevat en voorzien van commentaar van het bestuur, aan de ledenraad zendt.

Aanwijzing 14

De ledenraad is belast met het vaststellen van verordeningen van de KNB. (Artikel 69 Wna)

Aanwijzing 15

De ledenraad overlegt met het bestuur over de voorstellen van verordeningen van de KNB, na daarover het advies van de ringbesturen te hebben ingewonnen. (Artikel 70 Wna)

Aanwijzing 16

De leden van de ledenraad kunnen amendementen indienen.

Toelichting: Hiervoor is geen procedure voorgeschreven. De Verordening ledenraad bevat in artikel 3 wel voorschriften over de stemmingen.

Aanwijzing 17

De tekst van de verordening wordt na vaststelling door de ledenraad ondertekend door de voorzitter van de ledenraad.

Toelichting: deze regeling berust op een afspraak met het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Aanwijzing 18

Een verordening wordt na vaststelling door de ledenraad en ondertekening door de voorzitter van de ledenraad toegestuurd aan de Minister van Veiligheid en Justitie ter goedkeuring.

Toelichting: een verordening heeft de goedkeuring van de Minister van Veiligheid en Justitie. De goedkeuring kan worden onthouden wegens strijd met het recht en het algemeen belang. (Art. 91, eerste lid Wna.)

Aanwijzing 19

Een verordening wordt, nadat zij is goedgekeurd, door de zorg van het bestuur van de KNB bekend gemaakt door plaatsing in de Staatscourant. De verordening verbindt niet dan nadat zij bekend is gemaakt. Zij treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede maand na die van de dag van de bekendmaking of zoveel eerder als zij zelf bepaalt, met dien verstande dat tussen de dag van de bekendmaking en die van de inwerkingtreding tenminste een termijn van tien dagen moet liggen. (Artikel 91, tweede lid Wna)

Aanwijzing 20

De tekst van de verordening wordt opgenomen in Wet-en regelgeving Notariaat online .

Deel 2: Reglementen

Aanwijzing 22

Aanwijzingen 1 tot en met 7 zijn van overeenkomstige toepassing.

Toelichting: Reglementen worden slechts vastgesteld met betrekking tot onderwerpen waarvoor een verordening delegatie aan het bestuur van de KNB mogelijk maakt, met andere woorden aan het bestuur van de KNB de bevoegdheid toekent tot het geven van nadere regels betreffende het in de verordening behandelde onderwerp (art. 89, vijfde lid). Deze mogelijkheid leek 'aangewezen, om te vermijden dat de omslachtige weg van aanvulling van de verordening moet worden gekozen voor regeling van details', aldus de memorie van toelichting 23 706, nr. 3, pag. 56. Reglementen mogen net als verordeningen niet in strijd zijn met het recht of het algemeen belang. Besluiten van organen van de KNB kunnen om die redenen bij koninklijk besluit worden vernietigd (art. 92 Wna jo. Art. 10:35 Awb).

Aanwijzing 23

De portefeuille stelt, eventueel in samenwerking met een issuegroep, een ontwerp-reglement op met de volgende bestanddelen:

- opschrift;
- aanhef;
- considerans;
- eventueel begripsbepalingen;
- lichaam;
- zo nodig, een overgangsbepaling;
- een citeertitel.

Voorbeeld

Reglement op de kwaliteit Intercollegiale kwaliteitstoetsingen

Het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie;
Overwegende dat het gewenst is nadere regels vast te stellen voor de uitvoering van intercollegiale kwaliteitstoetsingen en nadere toetsingen;
Gelet op artikel 6 van de Verordening op de kwaliteit;
Gelet op de raadpleging van de ledenraad;
Stelt de navolgende regels vast:
Artikel 1
(Enzovoort)
Artikel

Dit reglement kan worden aangehaald als 'Reglement op de kwaliteit Intercollegiale kwaliteitstoetsing'.

Artikel

Het reglement treedt in werking op dezelfde dag als de Verordening op de kwaliteit in werking treedt.

Aanwijzing 24

Een reglement wordt voorzien van een memorie van toelichting, tenzij de bedoelingen voldoende blijken uit de tekst van het reglement of de memorie van toelichting op de verordening die het bestuur de bevoegdheid tot het stellen van nadere regels heeft verstrekt.

De toelichting wordt niet gebruikt voor het stellen van nadere regels.

Aanwijzing 25

Raadpleging van de Aanwijzingen voor de regelgeving wordt aanbevolen.

Toelichting: Zie aanwijzing 11 en de daar genoemde voorbeelden.

Aanwijzing 26

De ledenraad wordt geraadpleegd over het ontwerp-reglement.

Toelichting: De verhoudingen tussen KNB-bestuur en ledenraad maken een dergelijke raadpleging wenselijk. Daarom plegen de verordeningen in geval van delegatie aan het bestuur een bepaling te bevatten over deze raadpleging. Zie het voorbeeld bij Aanwijzing 8.

Aanwijzing 27

Het bestuur stelt het reglement vast.

Aanwijzing 28

De tekst van het reglement wordt na vaststelling door het bestuur ondertekend door de voorzitter van het bestuur en een bestuurssecretaris.

Toelichting: Ondertekening is niet wettelijk voorgeschreven, maar komt de duidelijkheid ten goede.

Aanwijzing 29

De tekst van het reglement wordt opgenomen in de Wet-en regelgeving
Notariaat online .

Toelichting: Opname in de Wet- en regelgeving Notariaat online is een geschikte wijze van bekendmaking, zoals art. 3:42 voorschrijft.

Aanwijzing 30

Het reglement wordt zo spoedig mogelijk na vaststelling ter kennis van het ministerie van Veiligheid en Justitie gebracht.

Toelichting: 'De op de verordeningen van de KNB gebaseerde reglementen behoeven niet, zoals de verordeningen zelf, op grond van artikel 91, eerste lid, vooraf te worden goedgekeurd. Wel is het besluit van het bestuur van de KNB tot vaststelling van nadere regels een besluit dat op grond van artikel 92 bij koninklijk besluit vernietigd zou kunnen worden. Om van die bevoegdheid gebruik te kunnen maken moet de minister van veiligheid en justitie wel op de hoogte zijn van het bestuursbesluit.', aldus de memorie van toelichting 29 212, nr. 3, pag. 10). De verordeningen plegen in geval van delegatie dit voorschrift te vermelden. Zie het voorbeeld bij Aanwijzing 8.

Deel 3: Beleidsregels

Aanwijzing 31

Aanwijzingen 1 tot en met 7 zijn van overeenkomstige toepassing.

Toelichting: Beleidsregels moeten worden aangemerkt als besluiten van het bestuur van de KNB in de zin van artikel 92, genomen als bestuursorgaan in het kader van zijn in artikel 61 neergelegde taak van bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden van de KNB. Een beleidsregel kan worden gezien als een door het bestuur van de KNB openbaar gemaakte interpretatie van bestaande regelgeving. Als bestuursorgaan is het bestuur bevoegd tot het vaststellen van beleidsregels. Zie titel 4.3 van de Awb.

Artikel 4:81, eerste lid, luidt: 1. Een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel gedelegeerde bevoegdheid.

Artikel 4:82: Ter motivering van een besluit kan slechts worden volstaan met een verwijzing naar een vaste gedragslijn voor zover deze is neergelegd in een beleidsregel.

Artikel 4:84: Het bestuursorgaan handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.

Aanwijzing 32

Bij de bekendmaking van het besluit, inhoudende een beleidsregel, wordt zo mogelijk het wettelijk voorschrift vermeld waaruit de bevoegdheid waarop het besluit, inhoudende een beleidsregel, betrekking heeft voortvloeit.

Toelichting: Aldus luidt artikel 4:83 Awb.

Aanwijzing 33

De portefeuille stelt, eventueel in samenwerking met een issuegroep, een ontwerp-beleidsregel op met de volgende bestanddelen:

- opschrift;
- aanhef;
- considerans;
- eventueel begripsbepalingen;
- lichaam;
- zo nodig, een overgangsbepaling;

- een citeertitel.

Voorbeeld

Beleidsregel provisie

Het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie KNB;

Overwegende dat het gewenst is in een beleidsregel een nadere toelichting te geven op het provisieverbod, genoemd in artikel 9 van de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011;

Gelet op de artikelen 17, 61 en 98 Wet op het notarisambt en artikel 20 van de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011;

Gehoord de ledenraad;

Stelt de volgende beleidsregel vast:

Artikel 1

enzovoort

Deze Beleidsregel provisie treedt in werking op 11 juli 2012 en vervangt de Beleidsregel Adverteren via verwijzers van 20 oktober 2005.

Aanwijzing 34

Aanwijzingen 24 tot en met 30 zijn van overeenkomstige toepassing.